

pa prekinu ukrcaj, svoje pravo mogu ostvariti i posebnom tužbom na temelju drugoga pravnog osnova.

Drugostepeni sud je uvažio naručiteljevu žalbu, ukinuo presudu prvostepenog suda, i stvar vratio na ponovno raspravljavanje sa slijedećim obrazloženjem:

Prvostepeni sud rješavajući spor osnovano uzima da je drugotuženi kao ugovorna stranke iz brodarskog ugovora pasivno legitimirana na tužbu za naknadu prekostojnica. Rješavajući taj spor prvostepeni sud pogrešno uzima da stranke ne bi mogle utrošak vremena za ukrcaj dokazati na drugi način osim vremenskom tablicom. Istina je da vremenska tablica, uredno potpisana od strane krcatelja i broдача, daje osnovu za vršenje obračuna utrošenog vremena na operacijama ukrcaja odnosno iskrcaja. Međutim samim tim što su stranke potpisale vremensku tablicu nije isključen i dokaz da je u vremensku tablicu unesen neki podatak pogrešno, odnosno da navodi uneseni u vremensku tablicu ne odgovaraju stvarnosti. Dokazivanje činjenica koje su protivne navodima u vremenskoj tablici moguće je, a teret dokaza za dokazivanje takovih činjenica pada na stranku koja to tvrdi. Kako je u ovom slučaju među strankama sporno da li je po nalogu zapovjednika ukrcavanje robe prekinuto u 17 ili 20 sati, tj. da li je ukrcaj završen u 17 ili 20 sati, prvostepeni sud je pogrešio kad je odbio da te činjenice utvrdjuje s ponudjenim svjedocima.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 6.XII 1966.

Vijeće: Zvone Rihtman, Paula Humeč, dr Zlatko Frey

Iskrcaj tereta iz broda - Lučki slagač - Naplata za izvršene manipulacije - Ako lučki slagač, koji je od svog komitenta dobio nalog da robu iskrca iz broda i da ju pod čekrk preda primaocu, ne može teret primaocu predati jer se on nije javio, dužan je robu uskladištiti - U ovom slučaju ima pravo na troškove manipulacije od čekrka do skladišta i na skladištarinu, bez obzira što nije nalog za uskladištenje dobio od komitenta - Ovi troškovi terete robu analognom primjenom čl.72, t.2. Zakona o ugovorima o iskorišćivanju pomorskih brodova

Špediter kao primalac robe dao je nalog lučkom slagaču da robu primi od broda, da ju iskrca, te da ju pod

čekrkom preda stvarnom primaocu koji ju je morao dalje otpremiti. Slagač nije mogao u cijelosti izvršiti ovaj nalog jer se primalac nije javio za preuzimanje robe, pa je robu uskladištio, a naknadno ju je samoinicijativno, bez naloga svog komitenta ukrcao u drugi brod i uputio osobi koja je bila stvarni primalac. Iz ovog odnosa nastao je spor između slagača kao tužitelja i špeditera kao tuženoga.

Tužitelj traži da mu tuženik nadoknadi troškove manipulacije robe od ispod čekrka, te skladištarinu, i troškove iskladištenja i prijevoza do mjesta stvarnog primaoca.

Tuženik se opire ovom zahtjevu navodeći da za te manipulacije nije dao nalog, ali priznaje se odgovornim za troškove iskrcaja i do ispod čekrka. Smatra naime da je za povećane troškove odgovoran stvarni primalac u čiju korist je slagač i radio.

Sud je odbio tužbeni zahtjev obvezujući tuženika na naknadu troškova spora, smatrajući da tužitelj nije dužan nadoknaditi utužene troškove.

Iz obrazloženja:

Tužitelj tvrdi da dispoziciju nije mogao izvršiti jer se predstavnik naznačenog primaoca tereta nije javio pod čekrkom. Usljed toga je prevezao teret u skladište, pa ga zatim iskladištio, ukrcao na drugi brod i otpremio primaocu, koji ga je po tuženikovoju dispoziciju imao primiti pod čekrkom broda "Pula". Te troškove obračunava tuženiku.

Tuženik nije dužan priznati troškove koji su učinjeni za radove koje on nije naručio i koji nisu izvršeni u njegovu korist.

Tužitelj je bio ovlašten da teret, koji zbog odsutnosti primaoca nije mogao predati pod čekrkom, preveze u skladište, jer je s robom morao postupati marom uredna privrednika; osim toga se - s obzirom da se radi o teretu iskrcanom s pomorskog broda kojim je bio prevezen - može i ovdje analogno primijeniti propis čl.72, st.2. ZUIPB. Međutim troškovi takvog postupanja terete robu, jer su učinjeni u njenom interesu. Svi daljnji troškovi odnose se na radnje koje tuženik nije od tužitelja naručio, pa stranke u pogledu njih ne stoje u pravnom odnosu. Zato tužitelj ne može zahtijevati od tuženika da mu ih plati, već to može zahtijevati od osobe za čiju korist ih je izvršio.

Z.R.